

VÄLKOMMEN TILL TARVEROXBERGET OCH FRÄKENTJÄRNARNA

Lunglav (*Lobaria pulmonaria*).

Knärot (*Goodyera repens*). Hittar du denna så vet du - här är skogen gammal och värdefull.

Tallticka (*Porodaedalea pini*). Svampen kan bli så gammal att det börjar växa lav på den.

Det knastrar när du går på renlavarna mellan de klena tallstammarna. Bland blocken ligger träd som fallit av vind eller ålder. Här får du hitta dina egna stigar förbi svarta spår av bränder, längs med skogssjöar och genom lövskog.

Eldens lågor har format skogen. Skogsbränder var vanliga förr - du kan hitta kolade högstubbar och brandljud, ärr i tallens bark.

BRANDEN LOCKAR BAGGAR

Det finns skalbaggar med näsa för förkolnad skog och som känner lukten på milslångt avstånd och kommer flygande. Många andra arter har på olika sätt anpassat sig till bränderna. Efter branden här för 60 år sedan växte en lövskog upp av asp, sälg och al, en lövbränna. Det sjuder av fågelliv - särskilt hackspettar gillar den mjuka aspveden, perfekt att bygga ett bo i. Och när träden dör och faller blir stammen boplats för sällsynta lavar, svampar och insekter.

ÅLDRINGAR MED SVAMP

Trots bränderna finns här 250 år gamla tallar. De överlever tack vare sin tjocka bark. En bit upp på en knotig gamling kanske du kan hitta den sällsynta talltickan. Det är en hovformad svamp på gammal tall och ses bäst med kikare, vid något sår eller grenklyka. Svampen kan bli upp till 50 år gammal.

STOR LAV OCH LITEN ORKIDÉ

I södra delen av Tarveroxberget växer lunglaven i fuktiga blocksänkor. Efter regnet lyser den i skarpt grönt på den räfflade, grå, gamla sälgstammen. Riktigt gamla lövträd är det ont om, då blir denna stora lav sällsynt. Inte riktigt lika ovanlig är knäroten, men du får böja dig ner i den fuktiga mossan för att se denna söta vita orkidé.

I RESERVATET FÅR DU INTE:

- skada växande eller döda - stående eller omkullfallna - träd, stubbar och buskar. Undantag råder för insamling av löst liggande, mindre, torra grenar och kvistar i syfte att göra upp eld.

Utan tillstånd från Länsstyrelsen är det dessutom förbjudet att:

- gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter)
- genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

FAKTA OM TARVEROXBERGET OCH FRÄKENTJÄRNARNA

Bildades: 2011
Storlek: 64 hektar - Tarveroxberget, 104 hektar - Fräkentjärnarna
Kommun: Rättvik
Förvaltare: Länsstyrelsen
Läge: cirka 20 kilometer söder om Los

Syftet med naturreservaten är att bevara den naturskogsartade skogen och andra ingående naturtyper med höga naturvärden för fri utveckling. Landskapets orörda karaktär och förekommande ekosystem ska bevaras genom naturliga processer. Förekomster av rödlistade arter ska bevaras i livskraftiga bestånd.

Inom ramen för syftet ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

I juni 2008 slöts en överenskommelse mellan Sveaskog och Naturvårdsverket. Syftet var att långsiktigt skydda cirka 70 000 hektar skog i Sverige på Sveaskogs marker som är naturvårdsintressanta. Detta är ett av de runt 50 områden som skyddas i denna överenskommelse.

Tarveroxberget

Fräkentjärnarna

Mer information

Tel. 010-225 00 00
www.lansstyrelsen.se/dalarna/naturreservat

Producerad av: Länsstyrelsen i Dalarnas län, 2018
 Layout: RR Reklambyrå
 Text: Lisel Hamring Text och natur
 Foto: Sebastian Kirppu, Länsstyrelsen Dalarna, Ville Pokela
 Karta: RR Reklambyrå, Bakgrundskarta © Lanmäteriet